

ĮVAIRIŲ VEIKSŲ ĮTAKA MANGANO, MOLIBDENO, GELEŽIES KIEKIUI VERŠINGŲ IR MELŽIAMŲ KARVIŲ KRAUJO SERUME

Vaida Jokubauskienė¹, Vytautas Špakauskas¹, Algimantas Matusevičius¹, Irena Klimienė¹, Modestas Ružauskas¹, Monika Žilinskaitė²

¹Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas

tel. (8~37) 36 30 41; el. paštas: vspakauskas@yahoo.de

²LR valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Siesikų g. 19, Vilnius

Santrauka. 520 karvių kraujo serumo bandinių „Perkin–Elmer“ (JAV) modelio elektrotermografitiniu atominiu absorbciniu spektrofotometru „Zeeman–3030“ (HGA–600, AS–60), taikant modifikuotą (Schlemmer, 1989) metodiką, nustatytas mikroelementų (mangano, molibdeno, geležies) kiekis.

Mangano kiekis karvių kraujo serume kito nuo 0,4 iki 1,0 $\mu\text{mol/l}$. Jo patikimai sumažėja veršiamosi metu ir pirmą bei antrą dieną po veršiamosi (atitinkamai $0,58\pm 0,07$; $0,5\pm 0,09$ ir $0,53\pm 0,05$ $\mu\text{mol/l}$). 6–8 metų karvių kraujo serume mangano buvo patikimai mažiau nei telyčių ir 3–5 m. karvių. Mangano sumažėja pavasarį (palyginti su vasara). Produktivesnių karvių kraujo serume mangano buvo patikimai mažiau nei mažiau produktyvių.

Molibdeno kiekis kito nuo 1,7 iki 3,6 $\mu\text{g/l}$. Jo patikimai mažiau buvo likus 1 dienai iki veršiamosi ir praėjus 1 dienai po veršiamosi, o praėjus 10 dienų po veršiamosi ženkliai padidėjo. Produktivesnių karvių kraujo serume (palyginti su mažiau produktyviomis) jo buvo patikimai mažiau. Molibdeno pokyčiai skirtingais metų laikais, skirtingo amžiaus ir pareze sergančių karvių kraujo serume nebuvo ženkliūs ($p>0,05$).

Geležies kiekis kraujo serume kito nuo 20,8 iki 32,1 $\mu\text{mol/l}$. Jos patikimai sumažėjo didesnio produktyvumo karvių kraujo serume, likus 1 dienai iki veršiamosi, veršiamosi metu ir praėjus 1 dienai po veršiamosi. Geležies sumažėjo pavasarį ($p<0,05$) ir 3–6 metų karvių kraujo serume ($p>0,05$).

Raktažodžiai: karvės, kraujo serumas, manganas, molibdenas, geležis.